

CUD: zeigen

Cudowna Układanka Drummer

Czasownik **zeigen** to odpowiednik polskiego czasownika *pokazywać* z całym dobrodziejstwem inwentarza, ponieważ, podobnie jak w języku polskim, również po niemiecku występuje on w różnorodnych kontekstach i z pewnością przyda się w wielu sytuacjach.

W najbardziej dosłownym znaczeniu czasownik ten oznacza wskazywać coś palcem, stąd palec wskazujący to po niemiecku **der Zeigefinger**.

Możemy pokazać palcem (**mit dem Finger**) na coś (**auf etwas**):

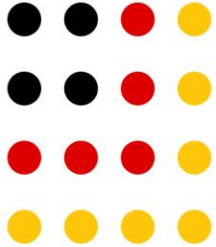
Er zeigte mit dem Finger auf das alte Bild.

Wskazał palcem na stary obraz.

Od tego znaczenia mamy również słowo wskazówka (zagara) – **der Uhrzeiger**. Mówimy też, że zegar wskazuje godzinę:

Die Uhr zeigt halb zehn.

Zegar wskazuje wpół do dziesiątej.

Przy okazji, jeśli znamy już słowo **der Uhrzeiger**, to warto go użyć w zwrocie zgodnie z ruchem wskazówek zegara: po niemiecku to bardzo zwięźle **im Uhrzeigersinn**.

Pokazywać może również termometr temperaturę:

Das Thermometer zeigt 8 Grad unter null.

Termometr wskazuje 8 stopni poniżej zera.

Czasownika **zeigen** używamy również, gdy mówimy, że ktoś nam coś wytłumaczył, pokazał.

Ein Einheimischer hat mir den Weg zum Bahnhof gezeigt.

Lokalny mieszkaniec pokazał mi drogę do dworca.

Kannst du mir zeigen, wohin er gegangen ist?

Możesz mi pokazać dokąd on poszedł?

Również w kontekście obsługi jakiegoś urządzenia:

Meine Chefin hat mir gezeigt, wie der Drucker funktioniert.

Szefowa pokazała mi, jak działa drukarka.

Zeigen może oznaczać też, że sprawiamy, że ktoś coś zobaczy:

Der Reiseführer hat uns die Altstadt gezeigt.

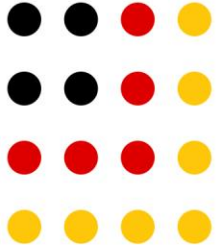
Przewodnik turystyczny pokazał nam miasto.

Zeig mal das neue Kleid!

Pokaż tę nową sukienkę!

Damit hat sie ihr wahres Gesicht gezeigt.

Pokazała tym swoją prawdziwą twarz.

Zeigen może oznaczać też, że coś daje nam podstawy do wyciągania określonych wniosków:

Das Werk zeigt sein zweifelloses Talent.

Dzieło pokazuje jego niewątpliwy talent.

Meine Erfahrung hat gezeigt, dass man mit ihm nicht zusammenarbeiten kann.

Moje doświadczenie pokazało, że nie można z nim współpracować.

Jako czasownik zwrotny **sich zeigen** oznacza pokazać się.

Diese Sängerin zeigt sich gern im Fernsehen.

Ta piosenkarka lubi się pokazywać w telewizji.

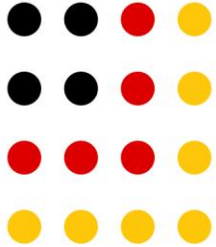
Der erste Stern zeigte sich am Himmel und wir haben mit dem Abendessen angefangen.

Pierwsza gwiazda pojawiła się na niebie i zaczęliśmy kolację.

Pokazać możemy również coś poprzez swoje zachowanie:

Obwohl an seinen Händen Blut klebt, zeigte er kein Bedauern.

Choć miał krew na rękach, nie okazał skruchy.

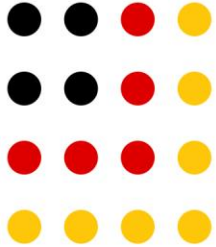

Co jeszcze można okazać?

· Ärger zeigen	okazać złość
· Unwillen zeigen	okazać niechęć
· Überdruß zeigen	okazać przesyty
· Freude zeigen	okazać radość
· Ungeduld zeigen	okazać niecierpliwość
· Langeweile zeigen	okazać znudzenie
· Unruhe zeigen	okazać niepokój
· Verärgerung zeigen	okazać podenerwowanie
· Bedauern zeigen	okazać żal
· Reue zeigen	okazać skruchę
· Einsicht zeigen	okazać zrozumienie
· Liebe zeigen	okazać miłość
· Verachtung zeigen	okazać pogardę
· Mitgefühl zeigen	okazać współczucie
· Gefühle zeigen	okazać uczucia
· Interesse zeigen	okazać zainteresowanie

Sich zeigen może również oznaczać okazać się:

Alle dachten, er wäre ein Feigling, trotzdem hat er sich tapfer gezeigt.

Wszyscy myśleli, że jest tchórzem, a jednak okazał się odważny.

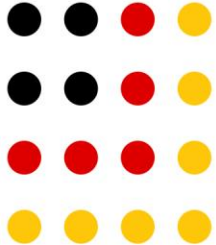
• sich großmütig zeigen	okazać się wspaniałomyślnym
• sich anständig zeigen	okazać się przyzwoitym
• sich töricht zeigen	okazać się nierozsądnym
• sich feige zeigen	okazać się tchórzem
• sich erfreut zeigen	okazać się zadowolonym/uradowanym
• sich gekränkt zeigen	okazać się dotkniętym/obrażonym
• sich besorgt zeigen	okazać się zmartwionym
• sich ungehalten zeigen	okazać się rozgniewanym
• sich unversöhnlich zeigen	okazać się nie do pogodzenia
• sich dankbar zeigen	okazać się wdzięcznym
• sich bei jemandem erkenntlich zeigen	odwdzińczyć się komuś

Można również użyć konstrukcji:

sich zeigen, dass...	okazać się, że...

Es hat sich gezeigt, der er uns alle belogen hat.

Okazało się, że oszukał nas wszystkich.

Rzućmy jeszcze okiem na kilka idiomatycznych zwrotów z wykorzystaniem czasownika **zeigen**:

- **jemandem die kalte Schulter zeigen** traktować kogoś chłodno / obojętnie

Ich habe auf ihn dermaßen gerechnet und er hat mir die kalte Schulter gezeigt.

Tak na niego liczyłem, a on okazał mi obojętność.

- **jemandem die Zähne/Krallen zeigen** pokazać pazury

Wie sanftmütig er zuerst schien, so zeigte er die Zähne in den Verhandlungen.

Jak potulny wydawał się na początku, tak pokazał pazury podczas negocjacji.

viel Haut zeigen pokazać dużo ciała

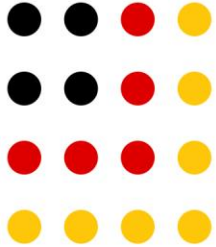
Fräulein, es gehört sich nicht, in der Kirche so viel Haut zu zeigen!

Panno, nie godzi się tak w kościele pokazywać ciała!

es jemandem zeigen pokazać komuś

Ich werde es dir noch zeigen. Jeszcze ci pokażę.

jemandem zeigen, wo der Zimmermann das Loch gelassen hat pokazać komuś drzwi

jemandem zeigen, wo eine Harke ist

pokazać komuś, gdzie raki zimują
(dosł. gdzie są grabie powiedzenie pochodzi ze
średniowiecznego opowiadania, w którym syn po powrocie
do domu z długiej podróży zapomniał, jak nazywają się
gospodarskie narzędzia i nazwę grabi przypomniał sobie
dopiero, gdy na nie nadepnął...)

jemandem den Vogel zeigen

puknąć się w czoło
(dosł. pokazać ptaka)

Statt zu antworten, hat er mir den Vogel gezeigt.

Zamiast odpowiedzieć, popukał się w czoło.

jemandem zeigen, wo der Hammer hängt

pokazać nad kimś wyższość, „pozamiatać”

Das Start-up hat der Konkurrenz gezeigt, wo der Hammer hängt.

Start-up pozamiatał konkurencję.

Agnieszka Drummer

germanistka, lingwistka, tłumaczka przysięgła, pedagog, autorka
kilkudziesięciu bestsellerowych podręczników oraz autorskiej metody
nauki (Metoda AD), wykładowczyni akademicka i **Twoja** wirtualna
lektorka niemieckiego 😊

Współpraca:

Mateusz Chrostek – germanista, absolwent UAM w Poznaniu, z dużym
doświadczeniem w nauczaniu online, uczy też niemieckiego w szkole językowej w Berlinie. Pasjonat
niemieckiego. Współautor podręcznika „Deutsch through English. Niemiecki dla znających angielski”
oraz ebooka „Pierwsza kawa z niemieckim” i stały współpracownik Akademii AD.

